

Sygn. akt VII U 1053/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu posiedzeniu niejawnym w dniu 16 marca 2021 r. w Warszawie

sprawy K. I.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o świadczenie postojowe

na skutek odwołania K. I.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia z dnia 28 maja 2020 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

SSO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 28 maja 2020 r., znak: (...) na podstawie art. 15zq ust. 1 pkt 1 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych i wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 11 ze zm.) w związku z art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.) odmówił ubezpieczonej K. I. prawa do świadczenia postojowego.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że świadczenie postojowe przysługuje osobie prowadzącej działalność gospodarczą, jeżeli rozpoczęła prowadzenie tej działalności przed dniem 1 lutego 2020 r. i nie zawiesiła jej prowadzenia oraz jeżeli przychód z prowadzenia tej działalności uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc. Organ rentowy wskazał, iż z uwagi na fakt, że ubezpieczona K. I. w okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. podlegała ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu, jako współnik spółki, to nie przysługuje jej prawo do świadczenia postojowego w rozumieniu art. 15zq ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy (decyzja ZUS z dnia 28 maja 2020 r. k. 7-8 a.r.).

W dniu 23 czerwca 2020 r. **K. I.** odwołała się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 28 maja 2020 r., odmawiającej jej prawa do świadczenia postojowego. Uzasadniając swe stanowisko wskazała, że aktualnie jest emerytką i opłaca wyłącznie składkę zdrowotną zarówno z tytułu prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej Agencji (...) jak również w związku z byciem (...) spółki jawnej (...), który to fakt został zgłoszony do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Dodała, że biorąc pod uwagę gwałtowne załamanie koniunktury w obrębie działalności artystycznej oraz brak jakichkolwiek perspektyw pomocy, w marcu 2020 r. w ramach 1 Tarczy Antykryzysowej zawiesiła prowadzoną działalność, a następnie wznowiła ją od dnia 1 maja 2020 r. Z kolei w dniu 28 kwietnia 2020 r. złożyła w organie rentowym wniosek o świadczenie postojowe, gdyż taka szansa pojawiła

się w związku z wprowadzeniem 2 Tarczy Antykrzysowej. Nadmienila, że nie brała pod uwagę terminu złożenia wniosku, gdyż zakładała, że ZUS posiada informacje, że będąc emerytem opłaca wyłącznie składkę zdrowotną z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz jako wspólnik spółki jawnej. W związku z tym, odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie na jej rzecz prawa do dochodzonego świadczenia (odwołanie z dnia 23 czerwca 2020 r. k. 3-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 18 sierpnia 2020 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swe stanowisko, organ rentowy podniósł, że zgodnie z treścią art. 15zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych i wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. poz. 374, ze zm.) osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, przysługuje świadczenie postojowe jeżeli osoba ta nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu. Organ rentowy podkreślił, że wspólnicy spółki komandytowej, spółki jawnej, spółki partnerskiej i jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością są na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych wykazani jako odrębna grupa w art. 8 ust. 6 pkt. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Tym samym prawo do świadczenia mają wyłącznie osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (art. 4 ust. 1 Prawa przedsiębiorców) oraz wspólnicy spółek cywilnych (art. 4 ust. 2 Prawa przedsiębiorców). Przedsiębiorcą w rozumieniu Prawa przedsiębiorców jest też osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą (art. 4 ust. 1 ustawy), a więc spółka, a nie jej wspólnik. Świadczenie postojowe jest pomocą kierowaną do osób fizycznych będących przedsiębiorcami, a nie do spółek. Odwołująca ma przyznane prawo do emerytury i w związku z tym z mocy ustawy zwolniona jest z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Na odmowę prawa do świadczenia nie ma wpływu podleganie do ubezpieczeń społecznych, a fakt zgłoszenia się do ubezpieczenia zdrowotnego jako wspólnik spółki. W związku z tym, że K. I. jest zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego jako wspólnik spółki jawnej, to nie przysługuje jej prawo do dochodzonego świadczenia (odpowiedź na odwołanie z dnia 18 sierpnia 2020 r. k. 9-10 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. I. od dnia 1 stycznia 2012 r. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą Agencję (...) z siedzibą w W.. W dniu 1 kwietnia 2020 r. ubezpieczona zawiesiła działalność, a następnie wznowiła ją od dnia 1 maja 2020 r. W okresie od 1 kwietnia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. ubezpieczona, która ma przyznane prawo do emerytury, podlegała wyłącznie ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia własnej pozarolniczej działalności gospodarczej. Ubezpieczona jest także (...) spółki jawnej (...) i we wskazanym okresie czasu opłacała składkę zdrowotną również z tego tytułu (informacja z CEIDG, zaświadczenie ZUS z dnia 18 maja 2020 r. – nienumerowane karty akt organu rentowego).

Od dnia 20 marca 2020 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa (...)2 wywołującego chorobę (...)19. Powyższy stan epidemii nie został zniesiony (okoliczność bezsporna).

W dniu 28 kwietnia 2020 r. K. I. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o świadczenie postojowe w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym (...)19 dla osób prowadzących działalność gospodarczą. We wniosku odwołująca wskazała, że w miesiącu marcu 2020 r. osiągnęła przychód w wysokości 27.390,00 zł (wniosek z dnia 28 kwietnia 2020 r.- nienumerowane karty akt organu rentowego).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., decyzją z dnia 28 maja 2020 r., znak: (...) na podstawie art. 15zq ust. 1 pkt 1 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych i wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 11 ze zm.) w związku z art. 83 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.) odmówił ubezpieczonej K. I. prawa do świadczenia postojowego. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż z uwagi na fakt, że K. I. podlega ubezpieczeniom społecznym także z innego tytułu, jako wspólnik

spółki jawnej, to nie przysługuje jej prawo do dochodzonego świadczenia w rozumieniu art. 15zq ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych i wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (decyzja ZUS z dnia 28 maja 2020 r. k. 7-8 a.r.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego z dnia 28 maja 2020 r., K. I. złożyła odwołanie, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 23 czerwca 2020 r. k. 3-4 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. I. od decyzji organu rentowego z dnia 28 maja 2020 r. jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 11) Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Spór nie dotyczył faktów lecz prawa, wobec czego Sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Krąg podmiotów uprawnionych do świadczenia postojowego wyznacza treść art. 15 zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (poz. 374) – tzw. tarczy antykryzysowej 3.0 (zwanej dalej „ustawą (...)19”). Na wstępie należy zasygnalizować, że z uwagi na epidemię (...)19 zaistniała potrzeba wprowadzenia szczególnych rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom gospodarczym tej sytuacji. Konieczne stało się opracowanie pakietu osłonowego dla przedsiębiorców, zapobiegającego zwłaszcza utracie płynności w ramach prowadzonych przez nie działalności. Powołana ustawa miała pozwolić na uruchomienie nadzwyczajnych instrumentów wspierających przedsiębiorców w tym okresie (druk sejmowy nr 299). Jednym z nich jest świadczenie postojowe. Zdaniem Sądu, świadczenie to jest adresowane do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, z pominięciem spółek, zarówno osobowych (poza spółką cywilną), jak i kapitałowych i ma na celu wspieranie wskazanego kręgu przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 15 zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z 2 marca 2020 r., świadczenie postojowe przysługuje osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. (Dz.U. z 2021 r., poz. 162) - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych. Definicja przedsiębiorcy, zawarta w art. 4 Prawa przedsiębiorców stanowi, że przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Patrząc od strony funkcjonowania spółek, jedynie wspólnicy spółki cywilnej są przedsiębiorcami. Drugi wniosek to taki, że w rozumieniu ustawy Prawo przedsiębiorców działalność gospodarczą prowadzi spółka, a nie wspólnicy. Mając na uwadze treść art. 15 zq ust. 2 ustawy (...)19, nie budzi wątpliwości fakt, że osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą – w rozumieniu tej ustawy – może być wyłącznie osoba fizyczna. Przepis art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.) stanowi, że za osobą prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się także wspólnika jednoosobowej spółki z

ograniczoną odpowiedzialnością i wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej. Wskazać należy na konstrukcję tego przepisu: za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się: 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a, 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej. Można w nim dostrzec wyraźne odgraniczenie podmiotów, o których mowa w pkt 1, gdzie zostało sformułowane odesłanie do Prawa przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych od podmiotów wskazanych w pkt 4. Ujęcie pkt 1, wskazujące na osobę prowadzącą działalność gospodarczą jest kompatybilne z art. 15zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy (...)19, co pozwala przyjąć spójność tych regulacji.

Bez wątplenia wspólnicy spółek jawnych (jak i innych osobowych) nie są osobami prowadzącymi działalność gospodarczą na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców. Na tym tle powstaje pytanie, czy można zaliczyć wspólników spółki jawnej do osób prowadzących działalność gospodarczą na podstawie innych przepisów szczególnych. W argumentacji organu rentowego art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej nie jest „innym przepisem” w rozumieniu art. 15 zq ustawy (...)19. Definiuje jedynie kogo, na potrzeby tej ustawy, uznaje się za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność. Wskazane w nim osoby jedynie w zakresie ubezpieczenia społecznego należy traktować tak, jak osobę prowadzącą pozarolniczą działalność. Inaczej mówiąc, reguluje jedynie „rodzaje osób ubezpieczonych”, ograniczając swój zakres do kwestii podlegania ubezpieczeniom społecznym. Wskazane osoby, w tym wymienione w pkt 4, dla celów ubezpieczeń społecznych traktowane są jako osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Przepis ten nie ustanawia jednak, kto jest prowadzącym działalność gospodarczą, albowiem o tym przesądza Prawo przedsiębiorców lub inne przepisy szczególne. Pojęcie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność jest pojęciem sformułowanym dla potrzeb ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i dotyczy osób, które wykonują różnego rodzaju działalność na własny rachunek. Tej interpretacji nie można w sposób dowolny przekładać na regulacje ustawy (...)19. Skoro w art. 15 zq ustawy (...)19 mowa jest o odniesieniu do „innych przepisów szczególnych”, należy wskazać, o jakie przepisy może chodzić. Te inne przepisy szczególne to na przykład ustawa o rzemiośle bądź inne dające się zakwalifikować jako należące do przepisów prawa gospodarczego, regulujące status i zasady funkcjonowania przedsiębiorców.

W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że wspólnik spółki jawnej jest uznawany za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność na mocy art. 8 ust. 6 pkt 4 cytowanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jednak nie jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, gdyż taką osobą jest spółka jawna, a nie jej wspólnik (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 12 marca 2019 r., III AUa 2348/18). W przywołanym orzeczeniu Sąd Apelacyjny ocenił, że konstrukcja prawna spółki jawnej wyklucza z kręgu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej wspólnika spółki jawnej, ponieważ to nie on, lecz spółka jawna, której jest wspólnikiem, prowadzi zawodowo we własnym imieniu działalność gospodarczą. W konsekwencji, wspólnicy spółki jawnej, jako osoby prowadzące pozarolniczą działalność w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podobnie jak wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki komandytowej lub partnerskiej nie mogą być traktowani jako osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu pkt 1 cytowanego przepisu, ponieważ zostali wyłączeni z tego kręgu w wyniku wyraźnego uznania ich za osoby prowadzące pozarolniczą działalność – art. 8 ust. 6 pkt 4, niebędące osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą – art. 8 ust. 6 pkt 1 (ujęcie węższe), natomiast o podleganiu przez nich ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej decyduje samo posiadanie statusu wspólnika spółki jawnej. Ze statusem tym nie musi być powiązane faktyczne prowadzenie tej działalności. Jest to istotna różnica w zasadach podlegania ubezpieczeniom społecznym, z jednej strony, osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność, a z drugiej – wspólników spółek prawa handlowego. W jednym z ostatnich wyroków Sąd Apelacyjny w Szczecinie przypomniał, że podstawowe znaczenie dla objęcia ubezpieczeniem społecznym osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą ma fakt rzeczywistego wykonywania tej działalności, na dodatek w sposób ciągły i o charakterze zarobkowym. Działalność gospodarcza to prawnie określona sytuacja, którą trzeba oceniać na podstawie zbadania konkretnych okoliczności faktycznych, wypełniających znamiona tej działalności lub ich niewypełniających (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 stycznia 2020 r., III AUa 403/19). Takiego wymogu nie stawia

się wspólnikom, w tym spółek osobowych. Zatem spojrzenie z tej perspektywy zdaje się negować tezę, o tym, że ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych jest „innym przepisem szczególnym” w myśl art. 15 § 1 ustawy COVID-19. Pogląd ten doczekał się potwierdzenia w doktrynie. Wskazano w niej, że wspólnicy spółki jawnej, jako osoby prowadzące pozarolniczą działalność w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, podobnie jak wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnicy spółki komandytowej lub partnerskiej, nie mogą być traktowani jako osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, ponieważ zostali wyłączeni z tego kręgu w wyniku wyraźnego uznania ich za osoby prowadzące pozarolniczą działalność (na podstawie art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej) niebędące osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą, o których stanowi art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy (por. także wyjaśnienia Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Ubezpieczeń Społecznych z 1 czerwca 2020 r., (...)). Kategorie osób wskazane m.in. w art. 8 ust. 6 pkt 1 i pkt 4 ustawy systemowej należą do osób prowadzących pozarolniczą działalność, ale są to kategorie odrębne i w odmienny sposób potraktowane w zakresie prawa do świadczenia postojowego (por. M. Barański w: Komentarz do niektórych przepisów ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (red. K.W. Baran), LEX/el. 2020 i A. Bartosiewicz, Tarcza antykryzysowa. Szczególne rozwiązania w prawie podatkowym, rozliczeniach ZUS i wybranych aspektach prawa pracy związane z COVID-19, LEX/el.).

Dodatkowo, analizując art. 8 ust. 6 ustawy systemowej, należy podkreślić, że w jego treści nacisk położony jest na faktyczne prowadzenie działalności gospodarczej, co wynika także z uregulowania art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, zgodnie z którym, wyłączeniu z ubezpieczenia podlegają okresy, na które wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36a oraz przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców. W przypadku natomiast osób, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej (tj. wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, wspólnik spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej), w/w ustawa nie uzależnia podlegania tych osób ubezpieczeniom społecznym od prowadzenia działalności przez wskazane spółki. Przepis ten wskazuje zatem, że tytułem do podlegania ubezpieczeniom społecznym jest sam status osoby, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej, innymi słowy „bycie wspólnikiem”. Jest to kolejny argument przemawiający za wyodrębnieniem i odmiennym potraktowaniem tych kategorii. Podmioty te, w sferze prawa ubezpieczeń społecznych, nie są tożsame i nie może tego zmienić założenie o opłacaniu składek na zasadzie „sami za siebie”. Powołany przepis – dla potrzeb podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym – wyraźnie rozróżnia wspólników spółek osobowych jako kategorię odrębną od osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, co w konsekwencji oznacza, że wspólnicy nie mogą być traktowani jako osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 1 ww. ustawy. Pozostaje to w ścisłym związku z uregulowaniami ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2020 r., poz. 1526), z przepisów którego wynika, że spółka jawna jest spółką osobową, która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą, a nie jest inną spółką handlową i ma zdolność prawną. Zgodnie z art. 8 § 1 w/w Kodeksu spółka osobowa może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana. Spółka osobowa prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą i podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego. Oznacza to przyznanie określonego statusu spółce, a nie wspólnikom.

W przypadku prawa do świadczenia postojowego decyduje kwalifikacja z punktu widzenia regulacji dotyczących działalności gospodarczej, tj. jak daną osobę, czy też podmiot postrzegają te właśnie przepisy. Świadczenie postojowe nie powinno być kwalifikowane jako świadczenie z zakresu ubezpieczenia społecznego, a szeroko pojmowane świadczenie dla przedsiębiorców, dlatego przesądzający powinien być status uprawnionego w rozumieniu przepisów prawa handlowego i gospodarczego, a nie prawa ubezpieczeń społecznych. Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych nie rozstrzyga kwestii statusu przedsiębiorcy ani podstawy prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, lecz wskazuje wyłącznie na zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym podmiotów w niej wskazanych. Z kolei, przepis art. 8 ust. 6 pkt 4 w/w ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie jest podstawą prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez wspólników spółki jawnej. Wspólnicy tych spółek podlegają ubezpieczeniom społecznym w okresie prowadzenia działalności przez spółkę, a nie posiadania statusu wspólnika, mimo niewykonywania przez spółkę działalności. Sąd nie doszukał się innych aktów prawnych,

zawierających przepisy szczególne, o których mowa w art. 15zq ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r., definiujące osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w taki sposób, aby można było do tego kręgu zaliczyć ubezpieczoną. Jednocześnie wskazać należy, że na odmowę prawa do świadczenia postojowego nie ma wpływu podleganie do ubezpieczeń społecznych, a fakt zgłoszenia się do ubezpieczenia zdrowotnego jako wspólnik spółki jawnej. W związku z tym, że ubezpieczona K. I. jest zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego jako wspólnik spółki jawnej, to nie przysługuje jej prawo do dochodzonego świadczenia, albowiem nie należy ona do kręgu osób wskazanych w art. 15zq ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

W związku z powyższym, Sąd oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

SSO Renata Gąsior